

Den nye Stemmeretsbevægelse i England.

Af Henni Forchhammer.

Nu, da Pressen igen bringer Meddelelser om de engelske Stemmeretskvinders Demonstrationer med dertil hørende Fængslinger, vil det formodentlig have sin Interesse at høre lidt nærmere om denne den nyeste Fase i den engelske Stemmeretsbevægelse, og om den Forening, som den skyldes.

Kvindernes sociale og politiske Union (The Women's Social and Political Union) stiftedes i 1903 af *Mrs. Emmeline Pankhurst*, men det var først i 1905, at den begyndte at tiltrække sig Opmærksomhed i videre Kredse, og siden da er den Uro, den skabte om sig, ikke stilnet af.

I 1905 skulde der være Parlamentsvalg, og Unionen bestemte da, at dets Medlemmer ved offentlige Møder, som holdtes af de Mænd, der sandsynligvis vilde faa Sæde i det ny liberale Ministerium, skulde rette det Spørgsmaal til dem, om de vilde gøre deres bedste for at faa Regeringen til at forelægge Lovforslag om Kvinders politiske Stemmeret.*) Mange Aars Erfaring havde lært dem, at Lovforslag af denne Art stillet af private Medlemmer ikke kunde gennemføres.

Det første Møde af denne Slags blev holdt i Manchester i Oktober 1905 med Sir Edward Grey som Hovedtaler, og to unge Piger paatog sig Interpellationen, nemlig *Annie Kenney*, der indtil for nylig havde været Fabrikarbejderske, og *Christabel Pankhurst*, som har en glimrende juridisk Eksamen, men som Kvinde ikke kan praktisere som Sagfører; begge har siden været blandt Hovedlederne af Bevægelsen. Da dette Møde blev Indledningen til den ny Kampmaade og i mange Henseender er typisk, vil jeg lade Miss Kenney selv skildre det:**)

»Først skrev vi til Sir Edward Grey og bad ham modtage en Deputation af Kvinder. Vi fik intet Svar, og to Delegerede blev derfor sendt til det offentlige Møde, han holdt. Miss Pankhurst og jeg paa-

tog os at gaa. Jeg vidste fra mine Erfaringer fra Fabriken, at naar vi forlangte højere Løn eller bedre Forhold, maatte vi staa fast og holde ud for at vinde, og vi maatte vise, at vi var rede til at kæmpe for vor Ret. Jeg tænkte det hele igenem, før jeg gik. Jeg vidste, at den Dag var kommet, da jeg skulde staa frem og kæmpe for de svage, saaledes som jeg havde lovet min Mor, da hun læa paa sit Dødsleje. Saa lovede jeg mig selv, at jeg aldrig vilde være bange; jeg vilde arbejde og ofre mig for den store Kvindebevægelse, indtil Kvinderne var fri Borgere, indtil der var skabt et bedre Land for Slægtens Mødre. Den Aften kom, da vi skulde begynde det Felttog, som nu hele Verden kender til. For at der ikke skulde komme nogen Misforstaaelse af, hvad det var, vi forlangte, havde vi lavet et stort Banner med Indskriften »Stemmeret for Kvinder« (Votes for Women).

Den store »Free Trade Hall« var overfyldt. Vi ventede, til Sir Ed. Grey havde endt sin Tale. Kvinderne blev ikke engang nævnt i den. To eller tre Mænd i Salen stillede Spørgsmaal, som øjeblikkelig blev besvarede af Taleren. Saa rejste jeg mig og sagde: »Vil De, hvis De bliver valgt, gøre Deres bedste for at gøre Kvinders Stemmeret til et Programspørgsmaal for Regeringen?« Intet Svar. Jeg prøvede at gentage mit Spørgsmaal. Nogle Mænd tog fat i mig bagfra og trak mig ned paa min Stol. Jeg rejste mig igen for at bede om Svar, og derpaa blev Banneret udfoldet for at lade Folk se, hvad det var, vi forlangte. Seks Mand kom hen til mig, og en af dem holdt sin Hat for mit Ansigt. Saa rejste Miss Pankhurst sig op og forlangte Svar. Mænd bagved hende trak hende ned. Der var stor Tumult. Overpolitibetjenten kom til og sagde, at hvis vi vilde sætte os og skrive Spørgsmaalet op, vilde han give sit Ord paa, at det skulde blive besvaret. Jeg skrev det, underskrev det, og sendte det op med den Erklæring, at jeg repræsenterede 96,000 Bomuldsarbejdersker i Nordengland, og at det var for deres Skyld, jeg ønskede Svar. Jeg saa Taleren modtage det, læse det, række det til Dirigenten; jeg saa Dirigen-

*) Kvinden har allerede i mange Aar haft Valgret til kommunale Raad i England og har i 1907 tillige faaet Valgbarhed til disse.

**) Efter »Votes for Women«, Oktober 1907, Tale holdt af A. K. ved den tyske Stemmerets-Konference i Frankfurt i September.